

تأثیر استعفای جاستین ترودو

بر سیاست داخلی کانادا و رابطه با دولت ترامپ

اتاوا در دامان محافظه کاری می افتد؟

گزارش تحلیلی

علیرضا حاجتی

روزنامه نگار

استعفای جاستین ترودو در آستانه آغاز به کار دولت ترامپ، کانادا را در لحظه سرنوشت‌سازی قرار داده است که تأثیر بسزایی در سیاست داخلی و خارجی اتاوا خواهد گذاشت.

روابط آن با ایالات متحده خواهد داشت. استعفای جاستین ترودو از رهبری حزب لیبرال و نخست‌وزیری کانادا، یکی از مهم‌ترین تحولات سیاسی این کشور در دهه اخیر است که بدون شک تأثیرات عمیقی بر سیاست خارجی کانادا و روابط آن با ایالات متحده خواهد داشت. در حالی که کانادا تحت رهبری ترودو سیاست‌های خاصی را در عرصه بین‌المللی دنبال کرده است، تغییر رهبری می‌تواند به معنای تغییر مسیر این سیاست‌ها و بازتعریف روابط با واشنگتن باشد.

نخست‌وزیر کانادا بعد از مقاومت بسیار در برابر روند رو به نزول محبوبیت حزب لیبرال در نهایت شک تأثیرات عمیقی بر سیاست خارجی کانادا و روابط آن با ایالات متحده اعلام کرد که از رهبری ترودو که کانادا تحت رهبری ترودو سیاست‌های خاصی را در عرصه بین‌المللی دنبال کرده است، تغییر رهبری می‌تواند به معنای تغییر مسیر این سیاست‌ها و بازتعریف روابط با واشنگتن باشد.

نخست‌وزیر کانادا بعد از مقاومت بسیار در برابر روند رو به نزول محبوبیت حزب لیبرال در نهایت شک تأثیرات عمیقی بر سیاست خارجی کانادا و روابط آن با ایالات متحده اعلام کرد که از رهبری ترودو که کانادا تحت رهبری ترودو سیاست‌های خاصی را در عرصه بین‌المللی دنبال کرده است، تغییر رهبری می‌تواند به معنای تغییر مسیر این سیاست‌ها و بازتعریف روابط با واشنگتن باشد.

نخست‌وزیر کانادا بعد از مقاومت بسیار در برابر روند رو به نزول محبوبیت حزب لیبرال در نهایت شک تأثیرات عمیقی بر سیاست خارجی کانادا و روابط آن با ایالات متحده اعلام کرد که از رهبری ترودو که کانادا تحت رهبری ترودو سیاست‌های خاصی را در عرصه بین‌المللی دنبال کرده است، تغییر رهبری می‌تواند به معنای تغییر مسیر این سیاست‌ها و بازتعریف روابط با واشنگتن باشد.

نخست‌وزیر کانادا بعد از مقاومت بسیار در برابر روند رو به نزول محبوبیت حزب لیبرال در نهایت شک تأثیرات عمیقی بر سیاست خارجی کانادا و روابط آن با ایالات متحده اعلام کرد که از رهبری ترودو که کانادا تحت رهبری ترودو سیاست‌های خاصی را در عرصه بین‌المللی دنبال کرده است، تغییر رهبری می‌تواند به معنای تغییر مسیر این سیاست‌ها و بازتعریف روابط با واشنگتن باشد.

چرا ترودو افول کرد؟

حزب لیبرال در حال حاضر اکثریت کرسی‌های پارلمان را در اختیار ندارد و نفوذ آن چندین بار به چالش کشیده شده است. حمایت عمومی از ترودو نیز به دلیل بحران مسکن در کانادا که با مهاجرت بی‌سابقه و عرضه نا کافی مسکن تشدید شده، کاهش یافته است. در ماه دسامبر، دلار کانادا به پایین‌ترین نرخ برابری خود در برابر دلار آمریکا از مارس ۲۰۲۰ و در آغاز همه‌گیری کووید-۱۹ رسید.

ترودو در سال ۲۰۲۳ در گفت‌وگو با نیویورک تایمز خاطر نشان کرد که مردم عصبانی هستند. او گفت: «در حال حاضر اوضاع واقعا بد است. مثل اینکه همه چیز برای مردم بد است، حتی در کانادا. ما قرار است مؤبد و خوب باشیم، اما مردم دیوانه هستند.» ترودو در حالی این موضع را گرفت که با خشم مردم بر سر هزینه مسکن و بیگاری بالا دست‌وپنجه نرم می‌کرد و از طرف دیگر با هند نیز اصطکاک پیدا کرده و «عوامل دولت هند» را به تروبر یکی از رهبران جامعه سبک در بریتیش کلمبیا متهم کرد.

آینده‌ی اید نامعلوم

کانادا در دوران ترودو با موجی از مهاجرت روبه‌رو بوده است که یکی از دلایل بحران مسکن در این کشور محسوب می‌شود. این بحران باعث کاهش محبوبیت ترودو و افزایش انتقادهای سیاست‌های مهاجرتی او شد.

رهبر بعدی کانادا ممکن است سیاست‌های سختگیرانه‌تری در قبال مهاجران اتخاذ کند، که این موضوع می‌تواند بر همکاری‌های کانادا و ایالات متحده در مدیریت مهاجرت و امنیت مرزی تأثیر بگذارد.

برجانی‌های داخلی کانادا، از جمله نارضایتی عمومی از عملکرد دولت ترودو، استعفای غیرمنتظره کریستیا فریلند وزیر دارایی وقت و فشارهای اقتصادی، تأثیرات خود را بر سیاست خارجی این کشور نیز خواهد گذاشت. با تغییر رهبری، کانادا ممکن است به دنبال بازتعریف اولویت‌های خود در عرصه بین‌المللی باشد.

انتخابات کانادا امروز برگزار شود، ترودو تقریباً قطعاً قدرت را به پیر پوپیلیور، رهبر حزب محافظه‌کار، واگذار خواهد کرد. «اکنون درخواست‌ها برای کناره‌گیری ترودو از اوایل اکتبر ۲۰۲۴ آغاز شد، زمانی که اعضای حزب لیبرال در نشست که پشت درهای بسته برگزار شد، از نخست‌وزیر خواستند برای جلوگیری از یک شکست فاجعه‌بار در انتخابات، استعفا دهد. نارضایتی داخلی در ماه دسامبر به اوج خود رسید، زمانی که وزیر دارایی کریستیا فریلند، استعفای غیرمنتظره خود را اعلام کرد. فریلند در نامه‌ای که منتشر کرد، ترودو را به ترحیم دادن «ترفندهای سیاسی» به مصالح کشور متهم کرد. او تأکید کرد که اتاوا باید ذخایر مالی خود را برای مقابله با احتمال جنگ تجاری با ایالات متحده حفظ کند.

ترودو بر سر اختلاف نظر در مورد نحوه رسیدگی به این تهدید با هم اختلاف داشتند. این در حالی است که اندکی قبل از اینکه خانم فریلند تصمیم خود را اعلام کند، شان فریزر، وزیر مسکن ترودو هم استعفا داد.

رئیس جمهوری منتخب ایالات متحده وعده داده که از روز اول ریاست جمهوری خود، تعرفه‌هایی بر تمام واردات از کانادا اعمال کند. این در حالی است که هر دو کشور اغلب بزرگ‌ترین شرک تجاری یکدیگر هستند. ترامپ همچنین بارها به وابستگی اقتصادی اتاوا به واشنگتن انتقاد کرده و گفته کانادا باید ایالات پنجاهویکم ایالات متحده شود و ترودو به‌عنوان «فرماندار جاستین ترودو از ایالت بزرگ کانادا» یاد کرده است.

ترامپ روز دوشنبه و در واکنش به استعفای ترودو بار دیگر در شبکه اجتماعی «توت» سوشال نوشت: «بسیاری از مردم در کانادا عاشق این هستند که ایالات پنجاه و یکم ایالات متحده باشند. آمریکا دیگر نمی‌تواند تراز تجاری منفی گسترده و کمک‌های مالی را که کانادا برای ادامه بقا نیاز دارد، تحمل کند. وی ادامه داد: «جاستین ترودو این را می‌دانست و استعفا داد. اگر کانادا با آمریکا ادغام شود، هیچ تعرفه‌ای در کار نخواهد بود، مالیات‌ها بشدت کاهش خواهد یافت و آنها به‌طور کامل از تهدید گشای اقتصادی رهایی خواهند یافت. آنها را احاطه می‌کنند، در امان خواهند بود. با هم چه ملت بزرگی خواهیم بود!»

کانادا و آمریکا: رابطه‌های استراتژیک و پیچیده

مرکز ویلسون گزارش داده است: استعفای ترودو برای ایالات متحده چندین سؤال در حوزه امنیت ملی، تجارت و انرژی مطرح خواهد کرد. جاستین ترودو ۳۰ نومبر با رئیس جمهوری منتخب ترامپ در مارت-لاکو دیدار کرد و متعهد شد که امنیت انرژی و تلاش برای جلوگیری از قاچاق انسان و فتانتیل در مرزهای شمالی آمریکا را افزایش دهد تا از تعرفه ۲۵ درصدی بر صادرات کانادا به آمریکا

جولوگیری کند. نخست‌وزیر کانادا همچنین در اجلاس سران ناتو در ژوئیه ۲۰۲۴ وعده داد که هزینه‌های دفاعی کانادا را تا سال ۲۰۳۲ به ۲ درصد تولید ناخالص داخلی افزایش دهد، اما برنامه‌های برای رسیدن به این هدف اعلام نکرد. پرسش اساسی این است آیا کانادا تحت رهبری رهبر آینده این کشور به این وعده‌ها عمل خواهد کرد؟

کانادا ماه ژوئن میزبان اجلاس سران گروه هفت در آلبرتا است. در همین حال، کانادا با ایالات متحده برای حمایت از اوکراین پس از تهاجم روسیه و انجام گشتزنی ناوبری با نیروی دریایی ایالات متحده در دریای چین جنوبی همکاری می‌کند. آیا نخست‌وزیر بعدی از این مأموریت‌ها حمایت خواهد کرد؟ و آیا دولت بعدی کانادا می‌تواند در هائیتی و دیگر بحران‌های آمریکای لاتین از کوبا تا ونزوئلا شرکت کند؟ بر اساس گزارش مرکز ویلسون، سرمایه‌گذاری‌های عمده را کاهش دهد. علاوه بر این، اختلاف بر سر خط لوله Enbridge Line ۵ در سال ۲۰۲۵ حل نشده است.

ایالات متحده در دوره گذار سیاسی کانادا نقش مهمی ایفا خواهد کرد، زیرا مسائل عمده‌ای که کانادا با آن مواجه است به طرق مختلف با ایالات متحده مرتبط است. خطر این است که دولت ترامپ چالش‌ها و فرصت‌های تعامل ایالات متحده در دوره گذار سیاسی کانادا نقش مهمی ایفا خواهد کرد، زیرا مسائل عمده‌ای که کانادا با آن مواجه است به طرق مختلف با ایالات متحده مرتبط است. خطر این است که دولت ترامپ چالش‌ها و فرصت‌های تعامل ایالات متحده در دوره گذار سیاسی کانادا نقش مهمی ایفا خواهد کرد، زیرا مسائل عمده‌ای که کانادا با آن مواجه است به طرق مختلف با ایالات متحده مرتبط است.

ایالات متحده و کانادا روابطی دیرینه و استراتژیک دارند که بر پایه اشتراکات فرهنگی، اقتصادی و جغرافیایی بنا شده است. این دو کشور بزرگ‌ترین شرکای تجاری یکدیگر

هستند و همکاری نزدیکی در حوزه‌های امنیت ملی، انرژی و سیاست‌های بین‌المللی دارند. با این حال، این روابط از چالش‌های سیاسی و اقتصادی خالی نبوده است. جاستین ترودو از زمان آغاز نخست‌وزیری خود در سال ۲۰۱۵ تلاش کرد تا رابطه‌ای مبتنی بر احترام متقابل با دولت‌های مختلف ایالات متحده برقرار کند. او در دوران ریاست جمهوری باراک اوباما، روابطی گرم و سازنده داشت و در دوران ریاست جمهوری دونالد ترامپ، سیاست دیپلماتیک اما محتاطانه اتخاذ کرد تا از تشدید تنش‌ها جلوگیری کند. با انتخاب جو بایدن، ترودو بار دیگر تلاش کرد تا همکاری‌ها را در موضوعاتی مانند تغییرات اقلیمی و امنیت جهانی تقویت کند. با این حال، استعفای ترودو و انتخاب رهبر جدید حزب لیبرال یا حتی احتمال پیروزی حزب محافظه‌کار در انتخابات آینده، می‌تواند این معادلات را تغییر دهد.

پیامدهای استعفای ترودو

یکی از حوزه‌های اصلی تأثیرگذار بر روابط دو کشور، تجارت است. کانادا و ایالات متحده دو طریق توافقنامه ایالات متحده - مکزیک - کانادا (USMCA) ارتباطات اقتصادی نزدیکی دارند، اما تهدیدات دونالد ترامپ، رئیس جمهوری منتخب آمریکا، مبنی بر اعمال تعرفه‌های سنگین بر واردات کانادا، نگرانی‌هایی جدی ایجاد کرده است. ترودو در دوران نخست‌وزیری خود تلاش کرد تا از سیاست‌های حمایتی ترامپ در حوزه تجارت عبور کند و همکاری‌های اقتصادی را حفظ کند.

در موضوع تجارت فیما بین قرارداد ایالات متحده آمریکا، مکزیک و کانادا که جایگزین NAFTA شده است، برای بررسی و حتی احتمالاً مذاکرات جدید تا سال ۲۰۲۶ آماده خواهد شد. ترودو به داگ فور، نخست‌وزیر ائتلاف دانیل اسمیت، نخست‌وزیر آلبرتا پیشنهاد کرد شاید بهتر باشد برای یک توافق تجاری جدید بین ایالات متحده و کانادا مذاکره کنیم و مکزیک کنار گذاشته شود. این سه کشور میزبان مشترک جام جهانی فوتبال در سال ۲۰۲۶ هستند. موضع بعدی دولت کانادا در مورد تزیینات آمریکای شمالی چگونه خواهد بود؟

با این حال، رهبر بعدی کانادا ممکن است با سیاست‌های تهاجمی‌تری از سوی واشنگتن مواجه شود. این احتمال وجود دارد که کانادا در برابر فشارهای آمریکا موضعی سرسخت‌تر اتخاذ کند، بویژه اگر یک رهبر ملی‌گرا یا با گرایش‌های محافظه‌کار جایگزین ترودو شود.

سناریوهای پیش‌رو

اگر حزب لیبرال با رهبری جدید در قدرت باقی بماند، احتمالاً تلاش خواهد کرد تا در مسیر ترودو حرکت کند و همکاری‌های دوجانبه با واشنگتن را تقویت کند. در این سناریو، سیاست‌های اقلیمی پایبند بماند و به دنبال جلوگیری از تشدید تنش‌های تجاری باشد. اما در صورتی که حزب محافظه‌کار به قدرت برسد، کانادا ممکن است رویکردی مستقل‌تر و حتی ملی‌گراانه‌تر در قبال واشنگتن اتخاذ کند. این امر می‌تواند به چالش‌هایی در زمینه‌های تجاری، مهاجرتی و سیاست‌های اقلیمی منجر شود.

اگر حزب لیبرال با رهبری جدید در قدرت باقی بماند، احتمالاً تلاش خواهد کرد تا در مسیر ترودو حرکت کند و همکاری‌های دوجانبه با واشنگتن را تقویت کند. در این سناریو، سیاست‌های اقلیمی پایبند بماند و به دنبال جلوگیری از تشدید تنش‌های تجاری باشد. اما در صورتی که حزب محافظه‌کار به قدرت برسد، کانادا ممکن است رویکردی مستقل‌تر و حتی ملی‌گراانه‌تر در قبال واشنگتن اتخاذ کند. این امر می‌تواند به چالش‌هایی در زمینه‌های تجاری، مهاجرتی و سیاست‌های اقلیمی منجر شود.

اگر حزب لیبرال با رهبری جدید در قدرت باقی بماند، احتمالاً تلاش خواهد کرد تا در مسیر ترودو حرکت کند و همکاری‌های دوجانبه با واشنگتن را تقویت کند. در این سناریو، سیاست‌های اقلیمی پایبند بماند و به دنبال جلوگیری از تشدید تنش‌های تجاری باشد. اما در صورتی که حزب محافظه‌کار به قدرت برسد، کانادا ممکن است رویکردی مستقل‌تر و حتی ملی‌گراانه‌تر در قبال واشنگتن اتخاذ کند. این امر می‌تواند به چالش‌هایی در زمینه‌های تجاری، مهاجرتی و سیاست‌های اقلیمی منجر شود.

همکاری‌های ایران و عراق در دولت‌های سوئدی است؟

روابط استراتژیک تهران- بغداد، کلید توسعه و ثبات منطقه

مزان الزیدی
رئیس مرکز مطالعاتی المسار العراقی

روابط ایران و عراق در دولت آقای محمد شیاع السودانی شاهد پیشرفت‌های قابل توجهی بود که نشان دهنده روابط استراتژیک با ابعاد مختلفی بوده است. این روابط بر توسعه اقتصادی، امنیتی و دیپلماتیک متمرکز شده که در کنار تعامل مثبت در منطقه کمک کند.

دو کشور شاهد برگزاری دیدارهای رسمی سطح بالا بوده‌اند که اولین این سفرها در دوره اخیر سفر مسعود پزشکیان به بغداد بود که نتیجه آن تفاهات بی‌سابقه‌ای در همه پرونده‌های مورد اهتمام تهران-بغداد بود.

دو کشور عراق و ایران مشترکات دینی فرهنگی و اجتماعی عمیق و کم‌نظیری دارند که در میان کشورهای منطقه بی‌نظیر است. بر اساس تعمیق روابط دوجانبه می‌شود ابعدی برای سطح همکاری‌های مشترک دو کشور تعریف کرد.

اول: همکاری اقتصادی: عراق که یک کشور اقتصادی مهم برای ایران است، حجم روابط تجاری دو کشور به سالانه ۱۳ میلیارد دلار رسیده و هدف‌گذاری شده که به ۲۰ میلیارد دلار برسد. عراق بسیاری از کالاهای مختلفی را از ایران وارد می‌کند از جمله مواد غذایی، تولیدات کشاورزی و تولیدات صنعتی که این به ایران برای مقابله با آثار تحریم‌های اقتصادی کمک می‌کند و بخش انرژی در سطح تبادل اقتصادی و تجاری بین دو کشور است. عراق به شکل بسیار بالایی بر واردات گاز طبیعی

برق از ایران تأکید دارد و نزدیک ۴۰ درصد از نیاز عراق در حوزه برق و گاز از ایران تأمین می‌شود. عراق همچنین یک توافقنامه با جمهوری ترکمنستان در حوزه گاز طبیعی امضا کرده که هم مسیر رسیدن انرژی به عراق را تسهیل می‌کند و هم برای ایران به عنوان یک نقطه ترانزیت بین شرق و غرب آسیا جایگاه مهمی ایجاد می‌کند.

در مقابل ایران و عراق یک فرصت بزرگ قرار دارد تا در بازار انرژی به عنوان دو کشور مهم تولیدکننده در اوپک به عنوان یک نقطه ارتباط اساسی در کانال‌های انتقال انرژی به اروپا نقش بزرگی ایفا کنند.

دوم: تبادل تجاری: تجارت بین دو کشور سالانه به ۱۳ میلیارد رسیده که هدف‌گذاری شده در سال ۲۰۲۵ به ۲۰ میلیارد دلار برسد. در این چهارچوب دولت آقای سوئدانی کام مهمی را برای تقویت تبادلات تجاری دو کشور از طریق موافقت برای تأسیس خط راه آهن شلمچه به بصره که باعث می‌شود تبادل بین دو کشور بیشتر شود، برداشته است.

سوم: زیرساخت‌ها و سرمایه‌گذاری: عراق و ایران برای توسعه سرمایه‌گذاری‌های مشترک در حوزه‌های زیرساختی، کشاورزی و صنعتی تلاش می‌کنند. به طور مثال توافقنامه همکاری در کشور در حوزه توسعه بنادر و راه آهن امضا شده که کمک کننده پیشبرد برنامه توسعه اقتصادی مستمر است. اینجا باید اشاره کنیم به پروژه راه نخست‌وزیر عراق که بر توسعه روابط دوجانبه استوار است.

عراق برای تبدیل شدن به قطب ترانزیت کالا از آسیا به اروپا از طریق بازسازی و تأسیس شبکه راه آهن تلاش می‌کند. بغداد با استفاده از تجارب ایران با فعال‌سازی بندر فاو و برقراری ارتباط آن با شبکه راه آهن ایران در مهم‌ترین

چالش‌هایی که ایران و عراق با آنها مواجه هستند، از تروریسم در بحران‌های اقتصادی و منطقه‌ای باعث می‌شود که دو کشور همکاری و هماهنگی میان خود را توسعه دهند. استمرار این روابط کلید تحقق ثبات و توسعه پایدار در منطقه است و بیانگر نقش عراق به عنوان یک بازیگر محوری در منطقه در حقیقت کردن صلح و ثبات منطقه‌ای است.

در اینجا حمایت از دولت آقای سوئدانی در این مرحله حساس برای ضمانت استمرار ثبات سیاسی و اقتصادی ضروری به نظر می‌رسد. همچنین گروه‌های سیاسی در عراق باید این نگاه را برای استمرار موفقیت‌های کنونی تقویت کنند که باعث می‌شود عراق نقش محوری خود را در سطح بین‌المللی و منطقه‌ای به دست آورد.

گروه‌های تروریستی از جمله داعش می‌شود موضع مشترکی دارند. در ذیل تحولات سریع منطقه، نخست‌وزیر عراق نقش مهم دیپلماتیکی را ایفا کرده است. بخصوص در زمینه جنگ صهیونیستی علیه غزه و لبنان، سوئدانی در کنار فلسطین و لبنان ایستاد و هر کمکی را که در توان داشت، ارائه داد.

او با حمایت‌های دیپلماتیک در سطح بین‌الملل و جلوگیری از بروز نزاع بین طرف‌های مختلف و ممانعت از تجاوزات اسرائیل به کل منطقه، جایگاه عراق را به عنوان یک نیروی موازنه‌گر در غرب آسیا نشان داد. در این زمینه عراق تمامی روابط خود با کشورهای عربی را برای بهبود روابط ایران و کشورهای خلیج فارس به کار گرفت.

کم کردن بحران‌های منطقه‌ای کمک می‌کند که در ذیل این بحران‌ها وضعیت سوریه به عنوان یکی از مهم‌ترین چالش‌هایی است که کشورهای منطقه از جمله ایران و عراق با آن مواجه هستند.

سفر سوئدانی به ایران منعکس کننده حجم جالبش‌ها در این لحظات مهم است که همکاری و هماهنگی بیشتر دو کشور برای مانع شدن از منازعه‌ای که وحدت سرزمینی کشورهای منطقه را تهدید می‌کند، می‌طلبد.

ایران و عراق در حمایت از ثبات در سوریه بعد از رفتن اسد و مانع شدن اتفاق افتادن یک جنگ داخلی که خواست صهیونیست‌هاست برای امنیت منطقه بود. عراق توانست نقش میانجی را برای کم کردن این بحران‌ها ایفا و گروه‌ها که باعث جلوگیری از فعال شدن